

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egy évre — — 50 K. — f.
 Hat óra — — 25 K. — f.
 Három óra — — 13 K. — f.
 Egyes számok ára 1 korona.
 Magyarországra 63 K. — f.
 Egyébb külföldre 75 K. — f.

TELEFON: 98.

BARS

N. v. p. riad. p. a. t. v. Bratislava
 cis. 25448/III. a 1925

HIRDETÉSEK:

□ centiméterenként — filler.
 Nyitási közlemények garmon
 soronként — filler.

Gyakori hirdető- és a velünk
 összekötetésben levő hird. irodák
 árendájában részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendő.
 Kéziratok vissza nem adtnak.
 Alapította: **HOLLÓ SÁNDOR.**

Megjelenik:
Minden vasárnap reggel.
 Szerkesztésért felelős: **A LAP KIADÓJA.**

A hirdetőseket, előfizetőseket s a reklám-
 ételeket a kiadóhivatalba kérjük utasítani.
 A lap kiadója: **NYITRAI és TÁRSA.**

Uj utak a világtársadalomban.

Az általános válság, a nyomor, a le-
 szegényedés és másfelől pedig az egymással
 való nemtörődés olyan mérveket öltött,
 amelyekből egyelőre semmiféle kiutat nem
 látunk mi, kisemberek, de nem látunk azok
 sem, akik állandóan ígéretek csalóka arany-
 füstjével biztatnak bennünket, de akik ma-
 gukban bevallják, hogy mesterségesen a nap-
 fényt falra festeni még nem jelent hajnai-
 hasadást.

Elmékedjünk csak kissé erről a hely-
 zetéről, de nem a politikai sokszor szédítő
 frázistömkelegének alapján, sem pedig a mind-
 tent felkötő festők apatikus nézetével, ha-
 nem a gondolkodó ember következtetésével!

1. Társadalmunk bizonyos dogmákra
 épült, de mi általános és egyetemes nihiliz-
 musba estünk — mondják a jelenkor próféta-
 i. Azonban: nem állhat fenn társadalmi
 rend bizonyos elfogadott dogmák és általá-
 nosan begyökerezett felfogások nélkül. A tá-
 rsadalom hitének, tudatának és ideáljának
 egysúlyában él, Nékünk ma — nagy általá-
 noságban — nincsenek ilyen elfogadott
 dogmáink sem politikában, sem gazdasági fel-
 fogásokban, sem a társadalom megítélésében.
 Kételkedünk mindenben, még a kétélyeinkben
 is. Ennek az egysúlynak a híján a társada-
 lom dtlönlgél és nagy meglepetések elé ker-
 ülhet a legelső komoly nehézségnél. Ez a
 társadalom semmit sem akar és az ilyen rend
 nagyobb katasztrófába kerülhet, mint az olyan,
 amely veszedelmes dolgokat akar, de akar.

2. A mai rend élére állított polgári osz-
 tály nem hisz többet rendeltetésében. A hi-
 tetlen osztályok pedig el vannak itélve. A
 francia nemesség csak akkor bukott el, amikor
 mulatni kezdett saját privilégiumain és vol-
 tériánusabb lett magánál Voltaire-nél. Az ural-
 kodó osztály saját gyengeségén bukik el, nem
 az ellenséges osztály erején. Ma polgári ren-
 den élünk, de teljesen ellenkező világnézetben.

3. A felfedezések, a nagytermelés lendü-
 letében az emberiség megszerette az életet. A
 világ alapjában ma optimista. Soha nem ismert
 mohóságban mélyíti és gondozza ezt a földi
 életet. Ezzel szemben az egész világon pesz-
 zimizista hitek vannak elterjedve. Mintha ezek
 is úgy keletkeztek volna, mint a vallások álta-
 lánban, a nyomor, a tudatlanság és a terror
 korszakaiban, amikor az élet önmagában sze-
 rencsétlenség volt és egyetlen ideál a vallás
 erkölcsi, felemelő magasságában keresni nem-
 csak az emberit, de legelsősorban a lélek fel-
 emelkedését, keresni rendületlen hitet és élni
 a reményben.

4. Az emberiség egyenlő értékre akarja
 emelni a munkát a tőkével. Az egész világ,
 beleértve a polgári osztályt is, emberiség és
 méltányos szocializmus kíván. És mégis a
 durva kapitalizmus módszerével dolgoznak,
 a tőke heves harcban áll a munkával, a bér-
 munkás és az alkalmazott társadalmi vesze-
 delmet jelent azok előtt a bizonyosak előtt,
 akik nem törődnek azzal, hogy a tőke be-
 buboza folyton óriási tömegek éheznek, a
 család kenyérért kiált, a tőke pedig oly kimé-
 letlen, hogy nagy és hideg elzárkózottsága
 mellett a saját éltető gyökereit is hidegvérrel
 pusztítja. A polgári osztály pedig felfozatos
 súlyát a volt arisztokrácia kirívó fogyatékos-
 saiban, de előnyét nem veszi át.

5. A világháború borzalmaiból hatalmas
 békevágy kelt életre emberek és népek között.
 Mindenki hisz a pacifista elméletben, de a fenn-
 álló szerkezet az elsőt is tisztán háborusak,

minden harcban álló érdek végsorban hábo-
 rura van beállítva

6. A világban készen él egy új igazsá-
 gosság eszménye és ezt csak az ingyenes
 gyors és tárgyilagos formákhoz nem kötött
 igazságszolgáltatás tudná megvalósítani. Ennek
 ellenére az igazságszolgáltatás nagy általános-
 ságban rutintól és alakszerűségekből áll,
 amelyek kihozzák a sodróbból a mai ember
 jogérzetét. Ez a milliomosok és butirágók
 igazságszolgáltatása (egyesen így írja Dob-
 rescu, Bukarest főpolgármestere), egyik része
 a gazdasági berendezkedésnek és nincsen
 semmi köze az egyébként szükségletté vált
 magasabbrendű erkölcsöz.

7. Társadalmi igazság, az egyéni érdem
 megbecsülése, egyenlőség — ezek volnának
 vezető ideáljaink. Emellett tovább élnek a
 különböző előítéletek, a rokonsági és politi-
 kai előnyök, mindaz, ami kigunyolása az
 egyéni érdem és érték érvényesülésének. Meg-
 szűntek a jogi privilégiumok, de átalakultak
 helyzeti privilégiumokká és ezek sokkal szá-
 mosabbak és gyűlöletesebbek a régieknél.

8. Drága és költséges termelési szerve-
 zetük van az elszegényedett fogyasztóknak
 ebben a lenyomorodott világban. Csaknem az
 egész világ egyenlővé vált az általános és tel-
 jes leszegényedésben. És a társadalmi előité-
 let mégis folytatja a fényűzésre beállított ter-
 melést, a gazdag fogyasztók világából ránk-
 hagyott örökséget. Hogy a magas árakat
 fenntarthassa, megszüktíti a termelést, sokszor
 annak teljes összerebrolásáig. Most, mikor
 a világ éhenvesz és munka nélkül áll.

9. A modern erkölcs ismitteni a munkát,
 elítéli a téltéséget. Ugyanakkor a munka-
 nélkülség ott tart, hogy rövidesen általánosá
 válik. Ahogy szegényedik a fogyasztó, úgy
 csökken a fogyasztás. Ahogy a fogyasztás
 apad, úgy nő a munkanélkülség. Drága ter-
 melés, szegény fogyasztó — ez a munka-
 nélkülség. A munkanélkülséggel a polgári
 társadalom maga éhségre itéli és felzudalára
 készíti saját tömegeit. A modern társadalom
 megalapította a munkanélkülség éhségadait.

10. Van társadalomtudományunk és
 vannak kiváló szociológusaink. És mégis, az
 u. n. „szakemberek” tiszteletének előfeltételei
 között élünk, töltük várjuk civilizációnk át-
 szervezését. De ezek a szakemberek csak arra
 valók, hogy vert utakon vigyék tovább az
 emberiséget, nem arra, hogy új ösvényt nyis-
 sanak a számára. „A legtökéletesebb specia-
 lista az állat” — mondja Dervay — mert
 rutinban és ösztönből felülmúlja az első
 embert és ezért pusztul bele a legelső új
 életfordulatba.

A civilizáció új irányait a szociológusok-
 nak kellene tanulmányozniuk, csak ők fogna-
 hatnak új világgépet, csk adhatják az új tá-
 rsadalom új szerkezetét és irányát, amely
 egyesben és természetesen a békeben is
 vezet. A világot nem lehet átváltoztatni a
 specialisták naiv tanításaival.

Olyan ingatók az egyensúly ezek között
 az ellentmondások között, hogy a legelső erő-
 próbánál megbomolnak, ha nincs mögöttük a
 lélek és az erkölcsi világrend kellő erősségű
 alapja. Ezért: újítani nem hebehrugán, de
 mérsékeltén, építeni, de nem romolni, a tá-
 rsadalmat megerősíteni, de nem anyagilag ki-
 foztatni és erkölcsileg a kétségbeesés rossz
 vágyainkra terelő oldalára taszítani. Elég volt
 a frázisközlő, munka és kenyér kell minden
 vonalon, békés evolúcióval.

AZ UJ OLASZORSZÁG.

Majthényi László felolvasása a Lévai Kaszinóban.

III.

Ezek után még egy kérdés merül fel.
 Az új Itáliában csakis munka folyik, szóra-
 kozás, üdülés nincsen? — Bizony a meg-
 feszített és lelkes munka a legfontosabb,
 — a szórakozást az új Itália a mi középeurópai
 fogalmaink szerint eléggé megnyírta. Ró-
 mában, Milánóban, Velencében, Nápolyban
 este 11 óra után minden kihalt, — ugyne-
 vezett „éjjeli élet” a belföldi számára nem
 igen van. „Lokál” ahogy nálunk nevezik,
 minden nagyvárosban legfeljebb 1—2 van az
 idegenek kedvéért. Ami luxuálet ezenkívül
 van az egy-két előkelő hotel halijában, étter-
 mében és bárjában játszódik le, — a részt-
 vevők nyolcvan százaléka idegen. De szóra-
 kozás azért van, azonban az egyedül mozi-
 kát kivéve, minden más szórakozás a
 művelődéssel van összekötve. A színházak
 főleg az operákat játszóik — zsufoltak. A
 Dopolavorok hangversenyeket, színelőadásó-
 ka, felolvasásokat rendeznek, műkedvelő
 zenekarokat szerveznek. A rádió leadóállomá-
 sok folyton szaporodnak, a közismert Róma,
 Nápoly, Milánó nagyleadókön kívül egész
 sereg leadóállomás működik még nagyrészt
 önálló műsorral. A műsorok zenei részének
 nyilvánom része természetesen opera, azután
 olasz népzene. Itt is feltűnik azonban, hogy
 a legtöbb állomás műsorát már 11 órákor
 befejezi. Még ebben is ellenzik az éjszaká-
 zást. A fűrődőhelyeken azelőtt fennállott játé-
 kassinókát kivétel nélkül lezárták. Egyszóval
 lümpöni Itáliában a legnehezebb probléma!
 Ellenben az állami gyűjteményeknél, a Firen-
 zei Pitti és Uffizi és a nápolyi nemzeti-
 muzeumoknál, stb. a belépődíjat eltörölték, —
 az állami tulajdonban lévő múlcincsek a
 nemzetiségi s így mindenkinek joga van dítala-
 nulul élvezni azokat. A városi és magán-
 tulajdonban lévő gyűjtemények és múlcincsek
 is legalább hetenként egyszer díjtalanul meg-
 tekinthetők. Érdekes megfigyelni mily érde-
 klődéssel látogatják azokat egyszerű munkás-
 emberek, közönségek, gondolások és mily
 szakértelemmel bírálják és mily lelkes-
 déssel gyönyörködnek. Az olasz népben
 mindenkor megvélő rajongást a művészet és
 a szép, a „beleza” iránt igyekszik a rend-
 szer még fokozni, a régi idők nagy emlékei
 iránti tiszteletet nagyobbitani. A még fel nem
 tárt műemlékek kutatása és feltárása foko-
 zott erővel folyik. Ismeretes a Nemi tó le-
 csapolása az elsőlyesztett császári gályák
 kiemelése céljából. A régebben kiásvott Pompei
 után most Herculánus és Stabiae mar-
 radványait igyekszik a lábavól kiszabadítani.
 Rómában is állandóan folynak az ása-
 tások. A művészetekben is mindig hangsú-
 lyozzák, hogy bár a rendszer új, de az új
 Itália folytatása, illetve megújítása a Caesar
 és Augustus birodalmának, a kulturális fel-
 lendülés harmadik felvonása a két előző nagy
 kulturafelindülésnek, — a császári Róma és
 a reneszánsznak. Így kapcsolódik össze a
 kulturán keresztül a tradíció és a legmoder-
 nebb forradalmi átalakulás.

A képzőművészet új mivelői legnagyobb-
 részt egészen uttóról és hipermodern irányban
 haladnak, ami a fejlődésnek más térer való
 rohanó tempójával függ össze, részben azon-
 ban annak is tulajdonítható, hogy a rene-
 szánsz és ókor nagy művészei oly nagy
 sulyal nehezédnek a jelenkor olasz művé-
 zsére, hogy a legtöbb nem érez erőt ma-
 gában azonos vagy hasonló irányú verseny

felvételére. Igen sok nagyon érdekes koncepciójú és nagy művészi értékű alkotást mutatnak fel a modernnek. A modern művészet istápolására minden nagyobb városban „Galleria Moderna” szolgál. Legelőszörban említhető e téren a velencei szépművészeti kiállítás, ahol kétvétenként az új Itália legkiválóbb művészei állítják ki műveiket, s ahol egy nagy parkban elhelyezve 15—20 szebbnél szebb külön pavilonban a világ minden számottevő állama kiállítja művészi alkotásainak legjavát. Az északamerikai indiánoktól Szovjetorszáig minden nép jelenkori művésze tanulmányozható itt. Az olasz kiállítási palota szomszédságában álló magyar pavillon ugy a kiállított anyag gazdagságával, mint magának az épületnek impozáns voltával közvetlenül az olasz után következik.

Még a sportot kell mint szórakoztató és egyuttal népevelési tényezőt megemlítenem. Hogy mit produkált ebben az új Olaszország a legutóbbi Olympiászon: az ökösmert, — ahol a világ nemzetei között a második helyet nyerte el, az európaiak között pedig sok ponttal az első lett, megelőzve a régi nagy sportnépeket, az angolokat és németeket is. A régi Olaszország ezeltől 10 évvel a sport terén számba se jövő jelentéktelen tényező volt. A nemzeti lelkesedés és óriási akaratérő itt is legyőzte a nehézségeket, még az aránylag gyenge sportfizikumot is. A fejlesztés rendületlenül folyik itt is. Az idei jubiláris évben több nagy és pazar berendezésű sportstadion nyílt meg. Mint már említettem, a Dopolavorok mellett is vannak mindenütt sportpályák. A nagy nemzetközi sporteredményeket elérő sportembereket sokszor igen magas kitüntésekben is részesítik.

Ezen gazdasági és kulturális munkába, melyet itt vázolni próbáltam, bár nyilvánvaló a tendencia, hogy azt a nép legszélesebb rétegeire kell alapozni, — bekapcsolódott mindenki rang, vallás, osztálykülönbség nélkül, mert azt a fassizta állam nem ismeri, bár ragaszkodva itt is a mult emlékeihez a címeiket, rangokat és rendjeleket épségben hagyta, — de ezek semmi törvényes előnyt

nem jelentenek, — de hátrányt sem. A fascio szervezetének egyik kerületében egy prince (herceg), másikon egy gyári munkás, harmadikon egy egyszerű hajós vagy kisgazda a vezető és így tovább. A dopolavoróban estéként a nagybirtokos, gyáros, ügyvéd és tanár együtt ül, társalog vagy borozgat a halással, gyárimunkással, földműveléssel.

Ezek a főbb benyomások, melyeket utazásaimon szereztem, sok apróbb jellemző epizódokat tudnék említeni, de nem akarok még hosszadalmasabb lenni. Végezetül még egyhánnyal megjegyzést.

Sokat olvashatjuk és hallhatjuk, hogy a mai Olaszország terror alatt nyög és dühöng a reakció! Ismétlem nem akarom a politikai rendszert bencolni. Az kétségtelen, hogy a diktatura ezen teren erős korlátokat állít az égyén elé. De reakcióról vagy antiszociális irányról beszélni ott, ahol a nép életszínvonalát tíz év alatt legalább százszázalékkal emelték, ahol mint láttuk, minden intézkedés a legszélesebb rétegek érdekében történik és hol mindenben előnye van a fiatalságnak, tehát a jövő előretörő pionirjainak, legalább is neveléses és a helyzet nemismerésére vagy félreismerésére val. A rendszer teljesen beidegződött mindenkébe, az eredmények meggyőzték a tulajnom többséget.

Négyeszeri ottartózkodásom alatt mindig igyekeztem a nép hangulatát tanulmányozni. Egyetlen ellenzékire akadtam, az nyíltan megmondta, hogy ő meggyőződéses republikánus és szocialista s nem szereti a fassizmust, — de az is csak azt mondta, hogy a rendszernek ellensége, de az eredmények jók, a Duce pedig egy lángész, amit ő cselekszik, az minden beválik. Ez volt az ellenzéki vélemény. A nép tulajnom többsége pedig szeretettel és lelkesedéssel dolgozik az új Itáliáért, melyet nagyon, hatalmasnak és megdönthetetlennek lát.

Erre jellemző a lelkesedésnek és szeretetnek az a közvetlen megnyilatkozása, melyet a tavaszon Velencében láttam s mely máltó befejezésül szolgálhat legutolsó utamnak. Spontén és közvetlen volt, nem előre megrende-

zett s így annál inkább megmutatta, mennyire összeforrott a nép az új Itália eszméjével. Valamely ünnepélye volt a hadviselteknek Velencében, ha jól emlékszem Fiume elfoglalásának évfordulója. Az ünnepő organizáció éppen bevonulóban voltak a hivatalos ünnepség színhelyéről, mikor a menettel a Szent Márk teren találkoztam. Elő a katonazene, a régi csapatzászlók, melyeket a „signoriana” őriznek, a régi, az osztrák uralom alól felszabadító piemonti ezredek, a Garibaldiista légiók, világháborus ezredek zászlói, D'Anunzio arditijeinek — Fiume elfoglalóinak — lobogói és az új Itália, — a fassizta légiók és avangárdisták standartjai. Mögöttük 4—5 veterán, 80—85 éves öregak, azt hiszem Garibaldiisták vagy 1866-beli hadastyánok. Azután a D'Anunzio szabadsapatának roham-sisakos, kényakkendősszázada, — egy század világháborus frontarcos, majd a fassizta és ifjú fassizta (avangárdista) alakulatok egy-egy discsapata kísérték a zászlókat haza. A vezetők megállottak a campanile lépcsőin, a zászlótartók felálltak mellélük és a régmúlt, mut, jelen és jövő képviselői díszlepedben eléptek a zászlók előtt. Felhangzanak a Marcia Reale és a Giovinezza akkordjai, — fesszes tisztelgés! És mikor ennek vége — szinte egy emberként tapsolva kiálltja a néző tömeg, tisztel, hülygek, urak, gondolások, munkások, gyermekek, — da capo, da capo. Ujra, hogy volt, hogy volt! A vezető tisztelk mosolyognak, összenéznek, — majd a szomszédos cukraszda előtt összetolatnak pár erős márványasztal. A hadastyánokat leültetik. A zászlótartók a zászlókkal felállnak az asztalokra, a zenekar belevág a Giovinezzába s azután kezdődik a díszmenet körül a piazzán, — a Giovinezza és a királyi induló kívánság szerint 15—20-szor kerül lejárásra, a civilek a sorokba állnak, csatlakoznak a menethez és együtt defilíroznak a zászlók előtt az egyenruhásokkal. Egy öreg bersagliari frontarcos lekapja tolas kalapját és egy anya karján ülő 3—4 éves gyermek fejére teszi, ki fesszes fassizta köszöntésre tartja már rögtön a kis kezét. A lelkesedés késő estig tart.

Léva története a 17. században.

Írta: HAICZL KÁLMÁN dr.

IV.

A pénz lefizetése után a királynak Prágában 1605. január 5-én kelt rendelete alapján azután Kollonich Szigfridet, feleségét Perényi Zsófiát, fiát Székely Jakabot és Kollonich Zsófiát (Szigfridnek leányát), valamint mindkét nemű utódaitak 220,000 frt zálogjogon a lévai uradalomba bevezették. (U. ott. NRA. f. 1089. 54. és Tom. XIII. f. 246. 2.) A kir. rendelet értelmében a birtokok felett szabadon rendelkezhetnek. (U. ott. NRA. f. 798. 21.)

Kollonichék a többi örökösökkel és pedig Zeleméri Lászlóval (neje Dóczy Sára) és Zeleméri Katával, Bossányi János özvegyével, valamint fiával Mihállyal már 1604. június 4-én kiegyeztek, akkép, hogy Kollonich Szigfrid és neje 5000 mag. f. rtot készpenzben, 23,000 f. rtot pedig adóselvben adtak át nekik. E 28,000 f. rtot felét Zeleméri László, másik felét az özvegy és fia Mihály kapták meg s ennek fejében Sárospatak, Léva, Lednice és Zerednye várakban levő minden jogukból lemondtak Kollonichék és Székely Jakab javára. Az okmányt Andraszc mester, hethesi Pethe Márton kir. helytartó helyettese előtt állították ki Pozsonyban. (Orsz. ltár. NRA. f. 751. 7.)

Kollonichnak másik teendője volt, hogy a Dobó-család hűségét tisztjeit minden további zaklatástól megmentse. Az ő közbenjárására nemcsak fogságukból szabadultak ki, hanem a birtoktárgyalások folyamán a kamarától biztosítékokmányt is szerzett számukra, hogy a lévai várnak a kincstár áttal történt lefoglalásakor kifejtett ellentállásukért bántódásuk nem leszen. (U. ott. NRA. Tom. XVIII. fol. 103.)

Miután ekkép a Dobó-örökösöket minden kincsükből kifosztották, a várakat, kivált Lévat az összes terméskészlet lefoglalásával és felhasználásával üresen hagyták és Perényi Zsófiától a nagy kölcsönt beszedték, Dobó Ferenc végrendelete jóváhagyásának immár semmi sem állott útjában. A végrendeletet tehát 1606. január 28-án a király jóváhagyta és megerősítette. Így jutott Perényi Zsófia és férje Kollonich Szigfrid báró Léva vára és tartozékainak birtokába.

Kollonich Szigfrid báró.

Kollonich Szigfridnek magasan ivelt életpályája és tragikus vége annyira egybekapcsolódott Léva történetével, hogy e helyütt részletesebben is kell vele foglalkoznunk.

Kollonich Szigfrid báró 1572. február 22-én született Kismar-

tonban, ahol édes atyja lovas kapitány volt. A keresztatyaságot maga Miksa király vállalta. Az ifjú Szigfrid már 1593. óta állandóan résztvett a török háborúkban s a harci életben ismerkedett meg a magyar urakkal és katonákkal. Csakhamar megtanult magyarul és magyar levelezést folytatott. Hősi tetteivel, páratlan vakmerőségével, emellett szeretetreméltóságával és bőkezűségével sok barátot szerzett és közkedvelté lett a tiszték és közkatonák között éppugy, mint a magyar urak körében.

Családja jómdának örvendett, aminek igazolására elegendő felhoznom azt, hogy atyja György Szigfrid és anyja Fuchs Erzsébet elhaltával 1600-ban fia: Szigfrid Ferdinánd, György, Károly, Bertalan és Ernő közt a Sziléziában fekvő jedempemgeni és auresi és a Pozsony megyei lévárdi uradalmak, valamint egy bécsi ház, Kismartonban szőlők és tekintélyes készpénz került felosztásra. (Orsz. ltár. NRA. Tom. III. f. 25. 26.) A lévárdi uradalom 18,000 bírodalmi tallérért zálogjogon 1595-ben szerezték meg. (U. o. NRA. Tom. XVIII. f. 121.)

A magyarok szeretetének ékesszóló bizonyítékát nyújtja az 1598. évi országgyűlés 41. cikkébe, melyben a KK és RR ő felsége ajánlatára — minthogy maguk is tudják, hogy Kollonich Szigfrid az ország körül nagy érdemeket szerzett és remélik, hogy miként a mult években vitéz és hőselkü férfiúnak bizonyult a kereszténység közös ellenségével szemben, ugy a jövőben is élénk részt fog venni a keresztény országért való küzdelemben — őt a magyar főurak sorába iktatták s az esküt tőle meg az országgyűlésen kivették.

A királyi udvarnak is kegyében állott. Rudolf király maga akasztotta nyakába a sulyos aranyláncot a harctéren szerzett érdemei elismerésül és alig 29 éves korában német lovazserezzel nevezte ki. 1601. augusztus havában résztvett az esztergomi békealkudozásokban, ahová ezer lovasból álló kíséretével jelent meg. 1602-ben Pest ostrománál a lovasságot Kollonich, Thury és Nádasdy vezették. 1603-ban résztvett a dunántúli hadjáratban és portyázásai közben egészen Kanizsáig jutott el, amelyet felgyújtott, de meg nem vehetett. Az érdi diadalmas csatában a sikert nagy részben neki köszönheték. Szeptemberben pedig hajduival egészen Eszékig nyomult és a hidat felégette, hogy a Budára küldött eleségnek szállítását megakadályozza. Október 2-án azonban, mikor a budai várórség ki-tört és a keresztény seregnek érzékeny veszteséget okozott, Kollonichot csak néhány elszánt hajdu tudta a veszedelemből kimenteni.

A hangulat teljesen fesztelen, a katonazene annyiszor játsza el a két himnusz-indulót, ahányszor a nép kívánja, — a defilé tart, amíg a résztvevők birják. Mindez oly közvetlen, oly spontán és oly őszinte lelkesedés, — annyira nem hasonlít a máshol mesterségesen rendezett hivatalos parádákra, emlékünnepekre és tüntetésekre. Látni, hogy szívből jön és nem mesterséges propaganda lázas fanatizmusa, nem papiros doktrínák nagyhangú beszéjközött jelszavai lelkesítik a tömeget, de a természetes együttérzés és a büszkeség a siker fölött, a megelégedés, a szeretet.

Igaz, hogy a fassizmus tipikusan olasz nemzeti elgondolás és le nem másolható, sőt sokhelyütt az állam struktúrája miatt annak még módosított megvalósítása se volna lehetséges — igaz, hogy a történelem tanulsága szerint a kormányzati rendszerek, sőt maguk az államok nem örökéletiek. De az új Itália mégis meradandót és újat alkotott és alkot, mely alkotásnak kihatásai a körülményeknek megfelelő formában nyilvánulni fognak egész Európában. S amint Itália adta Európának az utolsó kétezer év három legnagyobb örökéletű történelmi és kulturális kincsét, a római birodalmat, a római egyházat és a reneszánszot, úgy az új Itália indítja meg ugyáltszik ismét az eszmei fejlődését egy új hatalmas reneszánsznak, a nemzeti, szociális, egyéni és lelki megújulás korszakának, melynek alapjai sem multszázadbeli szabotudósok megmerevedett doktrínái, sem ázsiai terrorral végzett kísérletek, — hanem amely életerős mint egy hatalmas fa, melynek tápláló talaja a dicső mult, gyökere a nemzeti eszme, hatalmasan fejlődő erőteljes ágai a szociális igazságérzés, a szépért való lelkesedés és az alkotó munkakedv, disse virága a fiatalság — a gienviszta, — gyümölcse pedig a szűz jövő!

(Vége.)

— Sorozások a Garam völgyében.

A f. évi katonai sorozások Léván március 18—25, Zselizén március 13—16, Újbányán március 17, április 1 között tartatnak meg.

Régi lévai párbajok.

Irta: KARAFIÁTH M. dr.

II.

A mult század 80-as és 90-es éveiben gyakori volt a párbaj Léván a honvéd tisztek között.

Az akkori katonai szellem a hadapród iskolákban és a Ludovikában beteges túlzékenységet fejlesztett a fiatal növendékekben a becsületkérdés dolgában. Ez a túlzékenység elfogulttá tette azt a „tiszi becsület” fogalma iránt, mintha az más volna mint a civil ember becsülete.

Ezért volt, hogy sokszor láttak becsület-sértést, ahol erről szó sem eshetett. Tiszttel őrszre nem egyeztethető gyúvaságnak vették a „képzeti” becsület-sértés megtorlatlanul hagyását, vagy békés elintézését.

Ez a magasabb katonai körökben istápolpolt felfogás lehetővé tette a tisztek között napirenden levő párbajozást.

Mint tartalékos honvéd főorvos sokszor, néha hónapokig helyettesítettem Léván az ezredorvost s így gyakran egymásután voltam jelen tiszi párviaadalon.

Mindig karddal, bandázsban mentek egymáskan „első vérig”. Többnyire csak mancsztázták, azaz egymás jobb karját igyekeztek megvágni. Ezzel elég volt téve a lovagiaságnak.

Egyetlen esetre emlékezem, melyben igazán ádáz dühhelt este egymásnak a felek.

Folytak a nagy hadgyakorlatok a század első tizedében. Több honvédered került össze Léva körül s egy közös ebéden Z. és H. századosok összekaptak egymással. Már az akadémián ellenlábások voltak, amiből később kölcsönös gyűlölet fejlődött ki. Az akadémiából más-más csapathoz kerültek, soká nem találkoztak, de azért gyűlöletük nem apadt. Most is nagy hévvel törtek egymásra. A kardpárbaj Léván folyt le a kaszárnyában és azzal végződött, hogy Z. leszelte H.-nek az orra hegyét s ezzel annak arcát mindenkorra végkép elcsufította...

A párbaj tiszi körökben idővel minden-

napivá vált s ezzel elvesztette azt a jellemfejlesztő hatását, amelyért régebben felülről pártolták. Később azonban a magasabb tiszi körök eddig táplált véleménye megváltozott. Ezental tisztekből alakult bíróság döntött esetenként a fölött, van-e párbajra komoly ok vagy sem?...

Tisztek és civilek között ritkábban volt párbaj abban a korban Léván. A társadalmi viszony civilek és tisztek között városunkban azelőtt igen jó, barátságos volt, mert honvédtiszteink nagyobbára ugyanabban a légkörben mozogtak szülei otthonukban, amelyben a közepostálybeli értelmiség, tudtak tehát alkalmazkodni, mert nem esett nehezükre.

A Bars f. évi 7. számában közölt eseten felül csak még egy párviaadala emlékszem, mely itt Léván katona és civil között folyt le.

Az eset a következő. Egy lévai élite bálion egy bájos barna urileányka is vett részt jegyeseivel, egy nagy reményekre feljogosító, tehetséges, komoly fiatal honvéd hadnaggyal.

Szünóra után volt már, javában folyt a füzértánc, általános jókedv, tökéletes összhang uralkodott a teremben. Ekkor jelent meg négy-öt fiatal uracs, kiknek kipirult arca és hetyke modora arra vallott, hogy előzetesen jól bevacsoráztak és a kellőnél többet öntöttek le a garatra. A cigány elé tolokodva — mintha cirksuzban volnának, hangos megjegyzésekkel bírálgtatták az előtük lejtő párokat: a hőlgyeket pimasz rámosolygással és sértő szemnyorítással botránkoztatva meg. Viselkedésük véget vetett az eddigi jóhangulatnak, de a rendezőség még túrtöztette magát az uracskal szemben, hogy a nagyobb botránnyt elkerülje.

Ekkor honnan-honnan nem, azok egy kosár narancsra tettek szert, melynek tartalmaz a táncoló párok közé kezdtek gurítani. Egy ilyen narancs épen a jegyes pár lábai alá gurult s kevés híjja, hogy a szép ara rajta elcsusva oda nem vágódott.

Ez a parasztos tréfa már véget vetett a közönség béketűrésének, mely hangos szóval követelte a nevelten mulatságrontók eltávolítását. Az a fiatal honvédtiszt oda is állott az

Esztergomnak a török által 1604-ben megkísérelt ostroma alatt ő is tevékeny tészt volt 1000 német lovas, hajdu és huszárral a felmentő sereg hadimunkálataiban. (Némethy. Emléklapok Esztergom multjából. 166-167 és 195. Szilágyi. A magyar nemzet története V. 533-534. Dr. Szentkláray. A dunai hajóhadak története 202-206.)

Ezek után érhető. hogy mikor Thurzó György 1604-ben a dunáninneni generális főkapitányságról lemondott, a magyar urak és udvari tanácsosok egyértelműleg Kollonichot ajánlották az előkelő és fontos méltóságra. Így lett Kollonich Szigfrid báró fiatalon, 32 éves korában a dunáninneni kerület generális főkapitányává. Barta György fővezér és Szuhay István, az esztergomi érsekség kormányzója s a pozsonyi magyar kamara elnöke iktatta be. (Istvánffy. Hist. lib. 33, 495.)

Perényi Zsófia ekkor már Kollonich felesége volt. 1604. év farsangján tartották meg a lakodalmukat a lévai várban, ahová ez alkalommal a főuri világ színe-virága összegyülekezett.

A zavar és elégedetlenség, mely ez években az egész országban elhatalmasodott, ekkor már csak a szikrára várt, hogy lángra lobbahasson. A szabad hajduk és az idegen katonák garázdálkodásai elviselhetetlenné váltak. A szabad hajduk Bars vármegyét is elárasztották és bár leginkább a török hódoltság területet rabolták és fosztogatták, de a királyi területeket sem kímélték és sokszor török-nél-tatárnál is kegyetlenebbül bántak a lakossággal. A vármegye 1603. évi országgyűlési követeinek adott utasításában külön is panaszt emel az Esztergomban és vidékén tartózkodó szabad hajduk ellen, hogy a jobbágyok lovait elviszik s őket zsarolják. Éppugy panaszkodik azonban Althán báró esztergomi várkapitány nemet katonáira is. (Botka. 200.) Althannal azután magának Lévának is bő és szomorú alkalma volt megismerkednie. A haditanács is beismerte 1604-ben, hogy a magyarok, akár nemesek, akár jobbágyok, az idegen zsoldosoktól a télen még többet szenvedtek, mint bármikor annak előtte. (Szilágyi. P. 536.)

Már 1603. év január havában vallon katonák jöttek Barsba. Január 5-én Garamszentbenedekben, április 10-én Szőlösön találjuk őket. A következő évtől kezdve pedig Bars vármegye valóságos átjáró hadiszállásá vált. Május 5-én az esztergomi katonaság vonult át Garamszentbenedeken, június 16-án német katonák jöttek ugyanoda, június és július hónapokban vallonok, augusztusban Balogh János és Bächmegey István szabad hajduajdúk és hajduik szálltak

meg, augusztus 12-én a német katonákat pénzzel elégitették ki, hogy tovább vonuljanak. Elképzelhető, hogy amerre a nagyrészt fizetetlen katonaság átvonult, ott többé fű nem termett. Garamszentbenedek városa ez évi augusztus 9-én német védlevelet kapott ugyan Althantól, de azzal nem sokat törődtek. (Eszterg. kápt. Itár. Regesták 1603—1604.)

Ez év őzsen kiotr a Bocskay-felkelés, amely Kollonichot ugyancsak kemény feladat elé állította. Bécsnek nemtörődömsége és a katonák fizetlensége hamarosan megbosszulta magát. Kollonichnak katonákra volt szüksége, ámde magyar katonáinak nagy része a felkelőkhöz csatlakozott, Bécs pedig pénzt nem adott, hogy új katonákat toborozhasson. Így Kollonich jóformán tehetetlenül állott, pedig országos tisztségének súlyos feladatán kívül, feleségének és a lévai uradalomnak biztonságára is kellett gondolnia.

Szuhay István már 1604. november 10-én figyelmeztette az esztergomi káptalant, hogy szedjék össze mindenöket és helyezték biztonságba, nehogy baj esetén hirtelen kelljen mindenről gondoskodniok. A levélhez mellélt papírszeleten pedig hozzátette: „Szentbenedekre — az Istenért — nagyobb gondot viseljenek s több embert tartsanak benne. Furcsa időket élünk, mindenütt vigyázni kell.” (Esz. kápt. Itár. Casp. Eccl. 12. f. 2, 46.)

Bocskay István már 1605. január 14-én Kassáról felhívja Bars vármegyét a csatlakozásra és Rhédey Ferenc, Bocskay hadvezére ugyanezt teszi január 26-án már Korponáról, azaz a szomszéd vármegéből intézett levelében. (Szerémi. Barsmegye hajdanából. 15-16.)

Kollonich a rendelkezésére álló német katonasággal és saját pénzén összeszedett zsoldosokkal iparkodott Rhédey útjában megakasztani. A vasas németekkel már január 31-én Garamszentbenedekhez szállta meg, akikhez másnap és február 4-én a komáromi s érsekújvári hajduk csatlakoztak és két hónapnál tovább ott maradtak. (Esz. kápt. Itár. Reg. min. 1605. g. 33-35.) Március 15-én maga Kollonich is seregével odaérkezett s innen Lévára ment, amelyhez Rhédey seregével közeledett. Lévát május elején ostrom alá is vette. A várost a hajduk felgyújtották és felégették; (Esz. kápt. Itár. Reg. min. 1605. 13.) a vár azonban, melyet maga Kollonich védett, kezükre nem került.

Kollonich, hogy Basta Györgynek segítségére mehessen, május 22-én otthagya Lévát és Korpona felé vonult. (Katona Hist. crit. Tom. 28. 302.)

idegen társaság vezetője elé és illedelmes de határozott szavakkal felszólította, hogy társaitval hagyja el a termet. Ez azonban nem érte a magyar sőt ekképen fordult egyik társához: — „Was will der Ochs?“ (Mit akar ez az ökör?)

Erre persze nyomban következett a kihívás, de az uracok is egyszerre kijózanodtak, észbe kaptak és eltávoztak.

Harmadnapra megvolt a kardpárba. A sértő fél olasz kardja az első összecsapásnál úgy elhajlott mint az S betű, mire magyar kardokkal folytatták a vívást. A fiatal tiszt ekkor az elbizakodott urac gomba sértő szavát egy hatalmas vágással torolta meg, mely kevés hujja, hogy ennek gyomrát nem tártá fel.

(Folyt. köv.)

KÜLÖNFÉLÉK

— **A Lévai Kaszinó ma este 6 órakor folytatja felolvasó estét.** Dr. Kenessey Kálmán, az ismert nevű csillagás „A sápadt holdvilág” címmel tart népszerű geofizikai előadást. Denk Pál néhány gömöri, eddig még negyreszt ismeretlen népdalt fog bemutatni saját zongorakiséréte mellett. Fizéző Lenke „A mi mindennapi kenyérünk” címmel olvas fel. Baléptíj piacs. — A Kaszinó mult vasárnapjén estéről is itt emlékeztünk meg. Nagyszámú hallgatóság jelenlétében Kopek Imre dr. (Nagyszálló) felolvasása vezette be a kultúrestet, amely egyike volt a legértelmesebbeknek és legszebben sikerültnek. Kopek Imre dr. az éhségről tartott tanulságos és a figyelmet lebilincselő előadást. Az éhség fogalmát magyarázta az előadó az ember és állatvilágban és megfigyelései közül bemutatta az óvantag nevű bogarakat, amelyeket mintegy 900 nap előtt zárt egy üvegbe, ahol tapilékelt nékűk még mindög élnek. A népies könyvedsgű tudományos előadás anyagát egyik számunkban fogjuk közölni. Majd Brestyenszky Baba (Vinar) kellemes mezzosoprájában gyönyörködött a hallgatóság, aki édesanyja diszkrét finomságú zongorakiséréte mellett egyaránt énekcsámot adott elő, szép énekudással. Különösen nagy sikert aratott a Szibill levelével. A tapos kivánásokra megkellott tolnai műsorrát. Ezután Bolemanné, Zorkóczy Atala tartotta meg felolvasását az erdélyi irodalomról. Így éreztük, hogy Erdély szelleme jelent meg itt ezen az estén. Rámutatott arra, hogy a másfélmilliónyi erdélyi fajtestvéreink élete iránt nekünk is érdeklődnünk kell. Tudnunk kell a törekvéseiről, figyelemmel kell kísérnünk kulturális megnyilatkozásaikat. Majd azt változt, hogy milyen fanatikus hittel dolgozik az erdélyi irodalom, hogy „a koldusbot végén illatosan kibomlott” szegény rózsabimbó virába szökkenjen és hogy megalkossa az erdélyi magyarság szervezett önfenntartását, melynek keretében másfélmilliónyi magyar éhes szája kenyeret, szomjas lelke pedig szellemi megújodást nyerjen. Ennyi hit és fajszereget előtt nem szegyen tórdat hajtani! Majd az Erdélyi Helikon köré csoportosult írók alkotásait ismertette. A pompás stílusú, színesen megírt tanulmányt teljes egészében jövő számunkban fogjuk közölni. A szereplőket a hálás hallgatóság meleg szeretettel köszöntötte előadásukért.

— **Mozielőadás lesz holnap az Apollonban az árvaház javára.** D. u. gyermekelőadás, este felnőtték részére dráma. Olcsó helyárak!

— **Léva város képviselőtestülete csütörtökön este fejezte be a mult hetén megnyitott rendkívüli közgyűlést.** A közgyűlés folyamán a fősámvévo bejelentette, hogy az országos hivatal a lévai református népiskolának 12.000 Ké, az izraelita népiskolának pedig 6.800 Ké. hozzájárulást állapított meg, amelynek 54 százalékat utalhatta csak ki a mai pénzvisszonyok miatt. Majd bejelentették, hogy Dóka Jenő és Dóka Vilmos parcellázás alkalmából utcanytás céljára 396 öngy területet ajándékoztak a városnak. Illetésgű ügyek tárgyalása után a közgyűlés áttért az interpelláció tárgyalására. Ugyanis a kommunista párt két tagja interpellációt terjesztett be írásban, munkanyújtás és a

városi alkalmazottak bizonyos kategóriáinak fizetés rendezése érdekében. Ugyancsak írásbeli javaslatot terjesztett be a képviselőtestülethez a magyar nemzeti munkás és földműves párt is, amely beadványában rámutat a nagy lévai munkanélküliségre, a nép nyomorára, miért is a közmunkát megindítását sürgeti, amelynek keresztülvitelére azt ajánlja, hogy a város folyamodjon a szociális biztosítókhoz megfelelő kölcsönért. A beadványokhoz egymásután szólará jelentek be a kommunisták és szociáldemokrata párt oldalán, mire a közgyűlés megállapította, hogy elsősorban csak a beadvány betérjesztői szólnak hozzá, mire Cserniecek Ferenc (kom.) hat millió kölcsön felvételét ajánlotta közmunkákra, Csernák Gyula bírőhelyettes (kom.) pedig a villamostelep alkalmazottainak, a tüzoltóknak és az utcacsopőr jogviszonyának rendezése érdekében interpellált, valamint a város ideiglenes jellegű alkalmazottainak jogviszonya szabályozását sürgette. Fischer István dr. felszólalásában felveti a kérdést, vajjon a kommunisták beadványa interpelláció-e vagy indítvány? Ók interpellációt emlegetnek, noha nem ez a jellege s hogyha interpelláció, akkor nem vitázhatnak felette, amint teszik, hanem a városi szervezési szabályrendelet értelmében arra a városbíróknak kell a választ megadni 60 napon belül. Majd megállapítja, hogy egy hatmillió kölcsönügyet nem lehet csak úgy ideráncigálni, amint azt Cserniecek teszi és arról úgy tárgyalni, amint azt a felszólalók teszik, mert ennek megvan a maga formális útjai, a hivatalos rotákon keresztül, így ez a sok beszéd ma teljesen felesleges. Hamornyik, a magyar nemzeti munkás és földműves párt tagja indokolta meg ezután pártja indítványát. Rámutatott arra, hogy a szociális biztosító intézetbe a munkások is hordják össze a hatalmas összegeket, erkölcsi kötelessége tehát ennek az intézetnek segítségre lenni a munkanélküliség leküzdésében is kölcsön nyújtásával. A szociális biztosító Cseh és Morvaország részére nagy kölcsönöket folyósít, ideje lenne már, hogyha figyelmét Szlovénkóra is kiterjesztené és a szlovénzköi kölcsönkérő városok igényeit is kielégítené. Skolnyik kommunista hosszú beszédében támadja Antal városbíró, azért, hogy a mult hetén elhatározta a közgyűlés a Párechid építését, a vágóhid építését és „még mindég” nem dolgoznak ott. A városbíró és az állami jegyző kénytelen volt a felszólalót kitejezései miatt többször figyelmeztetni. Antal városbíró azután megállapította, hogy a beadványok egyrésze javaslat, így a hatmillió kölcsönre vonatkozó is, azért ezt a tanács elé utalják, a többire pedig a következő közgyűlésen fog válaszolni. Végül Skolnyik támadására válaszólván, megállapította, hogy Léva közgyűlésén még soha sem hangzott el ennyi felesleges felszólalás mint most. Skolnyiknak, aki ilyen hangon bíral a közgyűlésben, legelsősorban is tudni illene azt, hogy a határozatot meghozatala után be kell varni a felebezési határidő lejárta a pályázatok kiírása előtt. Ezzel a beszéddel a párhíveit akarja szédíteni. Általános derűtlenség mellett mutatót rá Skolnyik többi tévedésére és rámutatott arra, hogy a Skolnyik-féle tudalekoság hová és merre vinné a várost. A közgyűlés ezzel véget ért.

— **Az országos keresztényszociálista párt lévai körzete** március 15-én, szerdán délelőtt 11 órakor Léva, a piarista rendház nagytermében évi rendes tisztújító közgyűlést tart, melyre a párt kórhelti tagjait tisztelettel meghívja az elnökség. A gyűlésen részt vesz Esterházy János országos pártelnök is Aixinger dr. partizagatóval.

— **A Lévai Dalárda közgyűlése.** A Lévai Dalárda f. hó 13-án, este 8 órakor a Kaszinóban, évi rendes közgyűlést tart, amelyre az egyesület összes tagjait ezúton is meghívja az elnökség. Tártyorozat: 1) Elnöki megnyitó. 2) Igazgatói jelentés. 3) Zársámadás és költségvetés előterjesztése. 4) Tisztújítás.

— **A „Tüdővész elleni Masaryk úga lévai fiókja”** március 5-én tartotta Schubert Pálné elnökielte alatt rendes évi közgyűlést, amelyen dr. Lauffer Lipót ügyvezető és az intézet vezető orvosá terjesztette be az egyesület és tüdőbetegdözőző

intézet 1932. évi működéséről szóló jelentését. Majd a számvizsgáló bizottság tette meg jelentését, amelynek értelmében az egyesület vagyona a szubvenció, csökkentése folytán csaknem 6.000 Ké-vel csökkent. E jelentés alapján a közgyűlés Árvay József egyesületi pénztárosnak a felmentvényt megadta, mire a közgyűlés véget ért.

— **Lelkigyakorlat.** A Lévai Női Mária Kongregáció jelenti, hogy március 19-én este 7 órakor kezdődnek meg a lelkiigyakorlatok főt. Eisele jezsuita páter vezetésével. Kérjük a ferfi Maria kongregáció és a városi közönség részvételét. Vezetőség.

— **Főiskolások teaeztje.** A Léva és Vidéke Főiskolai Hallgatók Önségélyző Egyesülete f. hó 18-án, szombatn este 9 órai kezdettel, a Nemzeti kórházban, nagyszabású teaeestélyt rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja a vezetőség. Meghívók nem lettek kibocsátva.

— **Szolgáda előadás.** A Szent József iránti tisztelet fejlesztése céljából hódol a Fiu Szolgáda e hó 19-án és szinjátékkal a Kath. Kőr szinpadan délután 5 órai kezdettel. A szinjáték a szülők iránti halálról és szeretetről tesz bizonyosságot. Kérjük különösen a családapákat, tekintésük meg e virágokat, mint a gyermeki szeretet örökösödőjének soha el nem muló örök haláját. Szerény kis ünnepegyünket vegyék úgy mint a szeretettől áradó szív ajándékát. Legyen ez az ünnepe Szent Józsefhez szálló buzóg imádság a gyermeki ajakkáról, kik adást kérnek minden családapára. Szeretettel várjuk. Baléptíj tetszés szerint.

— **A Lévai Iparos Olvasókör f. hó 13-án este 8 órai kezdettel rendkívüli közgyűlést tart, melyre ezúton is meghívhatnak a Kőr tagjai.** Elnökség.

— **Gyász hírek.** Magilletődött részvétel közöljük, hogy Kriek Lajos, Léva-Uradalmi volt gazdatiszt felesége, Vinyovszky Lajoska, dr. Vinyovszky József Póstyénjárasi ny. főorvos és neje leánya, f. hó 9-én hosszú, kínos betegség után meghalt. Temetése tagnap délután volt. Az élte javakorában elhunyt jó édesanyját gyászban utmaradottai, felöltés és apró gyermekét siratják. — Pápes Istvánné, szül. Záchay Karolin, Pápes István főidök, komáromszemerei kir. tanító neje, életének 63. évében, rövid szenvedés után Leván elhunyt. A megdoldogósnan özv. Pápes Istvánné, szül. Nyitraj Maria szerető menyét vesztette el.

— **Személyi hír.** Ing. Sišolin Gregor, a leveici állami kataszteri mérnök kivalt okleveles mérnöke, csehslavok állampolgárságot és leveici illetőséget kapott.

— **Vasárnap szép sikerrel zajlott le a Keresztény Munkás Egyesület jótékonycsú szinlelőadásá az árvaház javára.** Szinrekerült harmadizben K. Pap János, Tapett róza c. énekes népszimnűve, mely a közönség zajos tetszése mellett folyt le. Az egyesület nagyszerűen ösztanauit működvelő gardája tudásának legjavát adta. Mindegyik szereplő elismerést érdemel. Különösen Bella Mariska, aki a címszerepben bájos hangjával és szinpadai előadói készségével nagy sikert aratott. Máltó partnere volt Brunclík József, aki kellemes bariton hangjával és szivből jövő játékaival a közönség elismerését érdemelte ki. A bíró szerepében Zémann János jeleskedett, fogadott fia szerepében Nagy László nyújtott kiváló alakítást. Özv. Szabótt Varhanyik Rózsika alakította kedves nyájassággal. Az összetört szívű s megcsalt feleség nehéz szerepét Hingyi Juliska az átérés őszinte melegségével hozta ki. Váradi Annuska kedves volt és partnerével, Nozdroviczki Józseffel ügyesen lejtett tancukal és énekekkel nagy hatást értek el. Surkos Pati községi rendőr szerepét Mészáros Árpád pompás humorral alakította. Szurkosné szerepében Horváth Bózsike nyújtott jó alakítást. A kisebb szerepekben Szocsik Juczika, Csányi Annuska, Havran Rózsika és Harmann Bózsike, Ghimessi Imre, Jancsika József, Duhaček Antal, Máté József jeleskedtek.

— **Ma este negyedszer kerül szinre a Ker. Munkás Egyetben a Tépött róza című szimű, tetszés szerinti beléptíj mellett.**

— **A Lévai Keresztény Munkásgyűlés** vasárnap tartotta évi közgyűlését, melyen a vezetőséget így alakította meg: Michák István elnök, Lehoczky Béla alelnök, Akács József gondnok, Abaffy Béla pénztárnok, Bucek Gyula titkár, Béla János jegyző, Zéman János könyvtárnok. Választmány: Csörgői László, Forgács Mihály, Lehoczky István, Kúncsok Gyula, Kiss István I., Kiss István II., Békák László, Kósa István, Konecz Lajos, Meszáros Árpád, Mordinyi Lajos, Missik Antal, Simovits Vilmos, Nagy Béla.

— **Káka helyközség** ma d. e. 11 órakor tartja közgyűlését a városház tanácstermében. Előjáróság.

— **Az új Kinizsi Léván.** Érdemes emberrel találkoztunk a lévai rendőri hivatalban, akit valóban az új Kinizsinek lehet nevezni. A 22 éves beregszászi származású fiatal ember csodálatos erővel rendelkezik. Izmai mintha vasból lennének. Mutatónak a fogával vrt be egy szegyet az íróasztal lapjába. A kályhatoró vassal a karjára ütött és a vas, mint egy vessző hajlott meg. Azt mondja, hogy autót enged keresztül a nyakán és nem történik baja. A vasat úgy fonja, mint a fodrász a haját. Ma este a Kath. Körben produkálja magát.

— **Diákok vasuti jegykedvezménye.** A lévai állomásfőnökség közli: A diákok jegykedvezményét azok kérhetik, akiknél a szülők jövedelme egy gyermeknél nem haladja meg a 8,000, két gyermeknél a 10,000, három gyermeknél a 12,000, négy gyermeknél a 14,000 koronát. Ha a szülők évi jövedelme a 14,000 koronát felülhaladja, akkor a vasut a kedvezményt nem engedélyezheti. A vagyonai állapot kimutatását az adóhivatallal kell láttatni.

— **Új tánc: két nő, egy férfi.** A londoni táncmesterek szövetsége hivatalosan elfogadott egy új táncformát, amelynek lényege az, hogy a férfi két nővel táncol. A reform célja az, hogyha egy társaságban több a nő, mint a férfi, egy nőnek se kelljen „pötrezelymet” árulni. A harmas táncnál a két egymással álló atkárója egymást, a férfi szemben áll velük és a tánc közben egy nőnek tekint a kettőt. Jobbaját atkárója az egyik nőt és balkezeivel megfogja a másiknak kezét. Végeredményben tehát az új táncmód nem jelent különösebb nehézségeket, legfeljebb annyit, mintha egy igen kövér nővel táncolna.

— **Tenyészbika vásár** f. hó 27-én Léván.

— **Méznapot is kellene rendezni Léván.** Egy méhészt olvasónk azt írja nekünk, hogy amilyen okos dolog volt a tejpropaganda nap, hasonló okos dolog lenne a mézpropaganda nap megrendezése is, amelyhez előadókra méhésztudósokat kell megkérni. Rámutat a levélíró arra, hogy a méz, éppen úgy mint a tej, a szervezetre igen egészséges hatású és a méhésztudósok is meg van a nemzetgazdasági jelentősége. A levélíró kifejti tovább, hogy a tervezett lévai mézpropaganda kiállítás keretében a méhésztudósok részére is meg kellene szervezni, sőt a nők részére még tanfolyamot is kívánna abban, ahol bemutatnák, hogy a mézet hogyan lehet legjobban értékesíteni a háztartásban és a táplálkozásban. Anyai bizonyos, hogy a méz, mint igen hasznos és egészséges tápszer még mindég nem részesül náunk abban a méltánylásban, amelyet méltán megérdemel s amelyet a múltól kifüldön már régóta felfedeztek s a mézet a mindennapi használatos tápszer közé sorozták, éppen azért méhésztudósaink gondolata figyelmet érdemel.

— **A Járás Ifjúságot Gondosító Egyesület** gyűjtőakciójának több száza rugó adakozói névsort kiadóhivatalunkban helyezte el közzésemre, ahol minden érdeklődő rendelkezésére áll betekintés végett.

— **Kötelező menetrend a magánautóbuszok részére.** Prágai jelentés szerint a gépjárművek közlekedéséről szóló törvény a magánautóbuszvonalak menetrendjének kérdését is rendezi. Az ilyen vonalak engedélyeseinek márc. 1-éig a menetrendeket jóváhagyás végett a postaminisztérium elé kellett terjeszteni. Minthogy sok engedélyes ennek eddig nem tett eleget, a minisztérium a határidőt március 15-éig hosszabbította

meg, egyúttal azonban közölte, hogy azok ellen, akik a menetrendet nem nyújtják be, a törvény értelmében fogják eljárni.

— **Befirkált papírpénz.** Papírpénzt, amely tincarcuzával, olajjal, zsiradékkal, savval be van mocskolva, vagy égetés által van megsérülve, nem köteles a postahivatal elfogadni, mert az ilyen sérült papírpénzeket a Nemzeti Bank csakis az előállítási költségek levonásával váltja be. Megjegyzendő, hogy a Nemzeti Bank sérült bankjegyeknek tekinti még azon papírpénzt is, melyen az ábrázolt részen tincarcuzával jegyzetek vagy számok foglaltatnak. A papírpénzek ábrázolt részén semmiféle tintával vagy tincarcuzával írt jegyzeteket ne csináljon senki, mert ellenkező esetben ki van téve annak, hogy azokat csakis levonással tudják beváltani.

— **Melbe lőtte magát egy diák.** Kolloros Antal, a lévai gimnázium hatodik osztályának növendéke csütörtökön este káksi lakásukon atyja revolverével melbe lőtte magát. Súlyos állapotban a kórházba szállították. A diák már egyezben megkísérelte az öngyilkosságot de akkor idejében észrevették szándékát. Kolloros Antal 20. évében van s most került volna katonai sorozás alá. Édesatyja Léván őrmester volt, jelenleg elmeorvosként van. A diák kezébe most a fegyvert az adta, hogy rossz bizonyítványt kapott s így a tandíjmentességet elvesztette, de bizonyára idegállapota is hozzájárult.

— **Öngyilkos lett Garamlőkön egy öregember.** Gunyics David 67 éves özv. öregember éjszaka kilopozott a szobából, ahol többmagával aludt és az istállóban felakasztotta magát. Reggel, amikor keresésére indultak, holtan találták. Gunyics már régen életunt volt s a múlt évben is megkísérelte az öngyilkosságot.

— **Aranyórát találtak.** Febr. 12-én a levei vasutállomáson egy aranyóra találtott. Mivel tulajdonos nem jelentkezett, az órát elküldték a talált tárgyak gyűjtőállomásra Zolyombá. A tulajdonos pontos címét és az óra pontos leírását küldje a következő címre: Zeleznicá sberna Zvolen.

— **Betörték az alsógyőrödi templomba,** ahonnan egy monstranciát és egyéb kegytárgyakat elloptak. A kár mintegy 3000 K. A nyomozás folyik.

— **Az Apolló mozgóban** ma, vasárnap d. u. Az aruló nyom, nagy dráma, népeledés. Este utójára megy a Bolváry rendezésű kedves filmoperett, a Fárjogás, a főszerepben G. Fröhlich megvesztegető alakításával. Stolz pompás zenéje emeli a film értékét. Hétfőn az Arváhiz javára d. u. gyermekelőadás, este Az ő legnagyobb bánata, nagyhatású dráma, Billie Dowe a főszerepben. Olecsó helyi arák! Kedden és szerdán Pat és Patachon legújabb hangos filmje: Durranás! És! Csütörtökön d. u. gyermekelőadás! Csütörtökön nagy szenzáció! Vágy: 202. Schneider Magda elbájoló játékaival.

— **Az Orient Kinóban** ma d. u. történelmi dráma: Számzött hercegek, nepelőadás. Este Remarque háborus testvérfilmje: Az ut vege! Megrázó film a francia frontról. Kedden és szerdán a történelem egyik legérdekesebb alakja, A reichstadi herceg, (amelynek színpadi drámája Sastók címen ismert) kerül filmre. Csütörtökön a világhírhírteljes legborzalmasabb eseményét, A düsseldorfi rémet, adják Lang rendezésében.

Dr. Bassa Sámuel volt kórházi orvos, a prágai nőgyógyászati és szülészeti klinika volt gyakorló orvosa, rendel Nagy-sallóban, a Missák-féle házban, 86 sz. alatt.

Dr. Kertész László a prágai klinikák extern orvosa, a pübrami és lévai kórházak volt orvososa márc. 15-től Bátorban (Bátovca) a Krausz házban rendel.

A női divat legutolsó újdonságai már megérkeztek. Kabát-, kosztüm és ruhakelmék a legújabb divatszínekben és divatszövegekben. Tekintse meg ezen divatújdonságokat KOHN MIKSA divatruházában.

A férfi divat is megváltozott; a legújabb ruha és felöltő szövegek nagy választékban már raktáron. A zölides és szürkés árnyalatok a domináló színek. Nagyon olcsók az árak KOHN MIKSA divatruházában.

Haskötők, sérvkötők, irrigátorok, gumiharisnyák, állatgyógyászat és egészségügyi és vegyszerek. Illatszerek, szappanok és háztartási cikkek. Bőr és diszmu árak a legolcsóbban és legmegbízhatóbban beszerezhető PICK ENDRE medicinal drogeria Léván

Gyászköszönetek:

Feljethetetlen Aranként elhunytával megnyilvánult részvételt és a végtisztességen való megjelenésért ezuton fejezzük ki hálás köszönetünket. Köszönet a Lévai Dalárdának a kegyeletes megemlékezésért, valamint a Kath. Kőr elnökségének, a Mükedvelő Gardának, továbbá a Női és Ferfi Kongregációknak.

BAKOS LAJOS és családja.

Szeretet férjem elhunytá alkalmából mindazoknak, akik szíves részvétellel felkerestek ezuton mondok hálás köszönetet.

Özv. Kravina Józsefné és családja.

Köszönet nyilvánítások:

Az Arváházat fenntartó Lévai Nőegylet 1933. február hóban a következő adományokat kapta:

N. N. Léva 10 K., N. N. Léva 20 K., Szilárd Frigyes Rudno 3 K. turó, Brnák Jozsef 20 drb peksütény, Iványi Tivadar 28 drb hurka, Szezeny Jánosné Alsógyőröd 1 pár csibe, Kucsera Irma 2 sertés üveg levágása, Béla Antal 3 drb gyermekruha tisztítás, Stenzinger Jánosné Kassa 20 K., Hoffmann Árpádné házasszonyi tisztg megváltása címen 40 K., Eisler Lipót 10 K. borsó, 10 K. cicer, Chlebo Flóris Cséjő 20 K. arpa, Farkas István Solt malom 3 ing, 2 alsónadrág, Dr. Székfi Jenő Bpest 20 pengő (100 K.), Uchnak Jánosné Apáti 3 K. liszt, 1 kenyér, 4 tojás, Ballog Manó 11 drb hurka, Hoffmann Árpádné Léva 50 K., Duba Jánosné Varsány 4 lt bab, 4 lt tej, S. L. Léva 10 K. finom liszt, Hoffmann Róbi 2 drb társas játék, Bergrszázy Lajos 10 K.

A Lévai Keresztény Munkás Egylet f. hó 5-iki előadásának tisztja jövedelmét 400 K-t az Arváháznak juttatta, melyért hálás köszönetet mond az árak nevében Akács József urnak és a mükedvelőknek, kik nagy sikerrel hozták színe a Tépért róza c. nepszínművet.

Fogadják a nemessivű adakozók jótékonyaságukért, az árvek nevében, hálás köszönetünket.

OFFERMANNÉ Árvay Mária, alelnök.

Bargár József kényesnépor mester u. az 1932. évi munkák díja fejében 44 kor. 06 fillert adományozott az egyesületünknek. Hálás köszönet érte.

A Masaryk-liga lévai fiókja.

A Járási Fiatalokot Gondozónak ajándékokat adtak: Lévai tejszöveket 88 liter tejet, 450 drb sajtot, Lévai Keresztény Munkás Egyesület 50 K. Simkó Károlyné 14 K. hagymát, 14 K. zöldséget. Ballog Manó 6 K. kolbászt és 8 drb hurkát.

A nemessivű adakozók fogadják hálás köszönetünket. Elnökség.

A lévai inségbizottság közleményei

A munkanélküliek és ellátatlanok felszólítására szolgáló inségadóra 1933. márc. 3-tól márc. 9-ig az alábbi újabb befizetések szköszölettek 1878— K. összegben.

Zivena Nőegylet a munkanélküliek javára rendezett farsangi estből 400, Wücsék Salamon 100, Daak Adolf 100, Kollár Ferenc 20, Kempfer Simon 98, N. N. 150, Czibulka Rudolf 100, Strasser Samu 300, Liebermann Jakab 100, Fürst Bernatné 50, Potučk Jan 100, Weinberger Zsigmond 100, Janovits József 40, özv. Kempfer Lipótné 20, Jozsefcsek Giza 100, Györgyi Lajos 100 K.

Fogadják a nemessivű adakozók hálás köszönetünket.

INSÉGBIZOTTSÁG.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1933. márc. 4-től, — 1933. márc. 11-ig.

Születés.

Lachky József - Stevko Borbála leánya Ilona — Várdai Sándor - Svólik Viktoria halva szül. leánya.

Házasság.

Grünbaum László izr. - Glauber Margit izr.

Halálozás.

Baris Sándorné Macák Rozália 65 éves — Bakos Aranka Márta 19 éves — Kis Jozsefné Balogh Erzsébet 26 éves — Brnák Zsuzsanna 12 napos — Kravina József 44 éves — Pápes Istvánné Zäche Karolin 63 éves — Kriek Lajosné Visnyovszky Ludovika 46 éves.

A „BARS” heti rádió műsora:

A budapesti műsornál minden hétköznapon:

9.30 Hírek. 12.35 Hangv. folyt.
9.45 Hangv. folyt. 13. Pontos időjelzés.
11.10 Nemzetközi viziél. 14.30 Hírek.
12. — Déli hangszó. 15. — Piaci árak, árf. hírek
12.25 Hírek. 16.45 Pontos idő, hírek.
22-23 között pontos idő és hírek.

Vasárnap, március 12.

BRATISLAVA. 7.30 és 10.10 Praha. 11 Kamarazene. 11.30 és 13.30 Praha. 18.10 Zene. 22.20 Cigányzene.

BUDAPEST. 9 Hírek. 10 R. kath. mise. 11.15 Evang. istentisztelet. 14 Gramofon. 15 Földművelésügyi előadás. 15.45 Rádió Szabad Egyetem. 16.30 Pertis cigzk. 17.45 „Ideges vagyok” vídám csvevég. 18.15 Steiner jazz-revue. 19 „A nagy víz szivarvétel” előadás. 19.30 Sporteredmények. 19.45 Operavetélőadás a stúdióból „Hajduk hadnagya” 3 felv. 21.45 Guttenberg zsk.

PRÁHA. 6.45 Ebresztő. 7.30 Karlsbadi zk. 8.45 Gramofon. 9 Karének. 17.45 Gramofon. 21 Rádió-zk.

WIEN. 7.40 Gramofon. 11.45 Szimfonikus zene. 13.30 Gramofon. 15.30 Kamarazene. 21.50 Zene.

Hétfő, március 13.

BRATISLAVA. 9.55 és 11.05 Praha. 11.30 Gramofon. 11.55, 12.10 és 15.55 Gramofon. 16.10 Katona zene. 17.10 Praha. 18.40 Gramofon. 19 Praha.

BUDAPEST. 9.15 Gramofon. 12.05 Szervánszky zk. 13.30 Testnevelési tanfolyam. 15.30 Diákfilóra. 16 Asszonyok tanácsadója. 17 „Hajnali látomás” felolvasás. 17.30 Szeghöz János szerzeményei. 18.10 Nemet nyelv. 18.40 Wekerlelepi Dalkör. 19.30 „A Nemi-tő megfektetítka” előadás. 20 Operaház zk. Utána Bodrics cigzk.

PRÁHA. 6.15 Zenes ébresztő. 11 Jazz. 11.30, 12.10, 13.40 és 17.50 Gramofon. 19.45 Hangv.

WIEN. 11.30 Hangv. 13.10 Gramofon. 16.55 Hangosfilmok. 18.25 Pfitzner: Palestrina, zenei legenda.

Kedd, március 14.

BRATISLAVA. 9.55 Praha. 11.05 Gramofon. 11.55 13.30 és 15.55 Praha. 17.20 Janáček operettszere. 18.05 Praha. 18.25 Gramofon. 19 és 22 Praha.

BUDAPEST. 9.15 Szimfonikus-zk. 12.05 Hangv. 16 „A palóc nyelvről” előadás. 17 „A keletázsiai nő” előadás. 18.30 Mándits-jazz. 18 Francia nyelv. 18.30 Herz Lili zongorázik. 19.15 „A vidéki sajtó hőskora” előadás. 19.45 Gramofon. 20.45 „Csillagnézők” dráma képek. 22 Bura cigzk.

PRÁHA. 6.15 Egresztő. 10.45, 12.10, 13.40, 17.50 és 22.15 Gramofon.

WIEN. 11.30 Szalonzene. 13.40 Gramofon. 15.30 Énekhangv. 20 Bajor népzene Münchenből.

Szerda, március 15.

BRATISLAVA. 9.55 Praha. 11.05 Gramofon. 11.55 és 12.10 Praha. 12.30 Jazz. 17.50 Gramofon. 19 Praha.

BUDAPEST. 8.30 Hírek. 9 Ref. istentisztelet. 10 R. kath. mise. 11 Evang. istentisztelet. 14 Gramofon. 15.30 Diákfilóra. 19 Kurina cigzk. 17 „A magyar szabadságharc a külföldi költészetben” felolvasás. 17.30 Honvéd-zk. 18.50 „Kossuth Lajos diadalutja Amerikában” előadás. 19.30 Operaház előadás „Bánk bán” dalmi 3. felv. Majd Farkas cigzk.

PRÁHA. 6.15 Egresztő. 11 és 13.40 Gramofon. 16.10 Rádió-zk. 19.10 Gramofon. 20.05 Filharmonikusok.

WIEN. 11.30 Szalonzene. 13.10 Gramofon. 15.45 Zongorahangv. 17.10 Zene.

Csütörtök, március 16.

BRATISLAVA. 9.55 Praha. 11.05 Gramofon. 11.55 12.10, 13.30, 15.55, 19, 19.25 és 20.40 Praha.

BUDAPEST. 9.15 Hangv. 12.05 Nyilas cigzk. 16 „Mindent vannak Cilikék” elbeszélés. 17 Földművelésügyi előadás. 17.30 Gramofon. 18.15 Angol nyelv. 18.45 Hangv. Zenekar. 20 Vigjáték előadás a stúdióból „Edes ellenség” 3 felv. Majd Rác cigzk.

PRÁHA. 6.15 Egresztő. 11, 12.10, 13.40, és 17.50 Gramofon.

WIEN. 11.30 Szalonzene. 13.10 Gramofon. 15.55 Gordonkaverseny. 20 Svéd népies zene Stockholmból.

Péntek, március 17.

BRATISLAVA. 8.55, 11.05, 12.10, 13.30, 15.55 és 16.50 Praha. 18.40 Gramofon. 19 Praha.

BUDAPEST. 9.15 Bertha-zk. 12.05 Gramofon. 13.30 Testnevelési tanfolyam. 15.30 Diákfilóra. 16 „Az agyagtáblától Guttenberg” előadás. 17 Fuvós-zk. 18.15 „Májusi kaland” novella. 18.45 Zsigmond Gábor zongorázik. 19.25 Küllgyi negyedóra. 19.45 Guttenberg-zk. 21.15 Operaház előadásának köv. Utána Bura cigzk.

PRÁHA. 6.15 Egresztő. 10.10, 11, 12.10 és 13.40 Gramofon. 17.05 Ondricek-négyes.

WIEN. 11.30 Szalonzene. 13.10 Gramofon. 17 Zene. 22.30 Zenekari hangv.

Szombat, március 18.

BRATISLAVA. 8.55 Praha. 11.05 Gramofon. 11.55 12.10, 13.30 és 15.30 Praha. 16.10 Rádió-zk. 17.10 Praha. 17.50 Gramofon. 18.15 Szalovk népdalok.

BUDAPEST. 9.15 Honvéd-zk. 12.05 Házikvintett. 16 Játszóóra. 17 Zene. 18 „Az ökölvívás mint sport és mint önévédelem” előadás. 18.30 Morvay Akos magyar nótákat zongorázik. 19.10 Rádió amatőrposta. 18.45 Buday Denes és Remenyi Béla szerzeményei. 21.15 „Tánclepkével a világ körül” gramofonrevü. 22.15 Kiss cigzk. 23.30 Kalmár zk.

PRÁHA. 6.15 Egresztő. 11, 12.10 és 17.50 Gramofon. 19.25 Indulók. 22 Vidám óra. 23.30 Tarka-est.

WIEN. 11.30 Hangv. 13.45 Gramofon. 16.45 Mandolinzene. 17.55 Zene. 19.45 Modern operettzene.

Üzletvezetőt keres

a nagykáljai fogyasztási szövetkezet igazgatóságára a kiskáljai főközfűzeténel a boltosi teendők ellátására, 1933. apr. 15-i belépéssel. — Fizetése a forgalom 3%-a, 2 öl tűzifa, 1 szoba konyhából álló lakás. Kaució 7500 Ké készpénz. Jelentkezés személyesen vagy írásban, Ft. Rónay János igazgatósági elnök-nél 1933. március hó 1-ig.

Gabonaárak:

Levice, 1933. március 11-én.

Buza	—	100 kgr.	150	—	167 kor.
Rozs	—	—	80	—	85
Árpa	—	—	60	—	62
Zab	—	—	—	—	60
Kukorica	—	—	75	—	77
Bab	—	—	—	—	80
Lóheremag	—	—	—	—	500
Lucernamag	—	—	500	—	550

VALUTAÁRFOLYAMOK

Barsmegyei Népbank Levice, jelentése.

	márc.	márc.
	5-én:	11-én:
100 pengő	—	450—
100 osztrák schilling	—	40—
1 angol font	—	114—
1 amerikai dollár	—	—
100 svájci frank	—	655—
100 francia frank	—	133—
100 líra	—	174—
100 német márka	—	800—
100 dinár	—	43—
100 lei	—	1840

● APRÓ HIRDETESEK. ●

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekhez kérünk választás szolgáló levelezőlapot csatolni!

Zongorakészítő és hangoló JURANEK IMRE volt fővárosi zeneakademiái szerelő részére zongorák javítására és hangolására előjegyzéseket elfogad a Bars kiadóhivatala. 8

Modern ház eladó, 2 szoba, veranda, összes mellékhelyiségekkel. Mángorló u. 35. 306

Szép fehér zsmái káposzta, étkező burgonya, apró, olcsó VANGERNÁL.

Város központjában 4 szobás komplett, parkettás lakás azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 158

3 szobás lakás fürdőszobával, mellékhelyiségekkel kiadó. Ugyanott betüretett szőlő szinten kiadó. 194

Eladó a lehető legolcsóbb áron 16 háztelek kipercellázva a lévai állomás közvetlen közelében. Bővebbet Kersék utca 6. 299

Különféle használt butoradarabok eladók. Cim a kiadóban. 352

Két szobás lakás, új házbán, kerttel május 1-től kiadó. Vojanská-ul. č. 67. 355

Két szobás lakás április 1-től kiadó. Koháry u. 16. 357

A kasznárságban egy modern lakás kiadó. Cim a kiadóban. 364

Polgár utca 18. sz. ház eladó. Érdeklődni lehet ugyanott. 368

Polgár u. 20. sz. alatt háztelek eladó. 375

Kakakban kertésznek alkalmas kert kiadó. Koháry u. 1.

SPORT

Rovatvezető: Boros Béla.

A FERENCVÁROS F. C. LÉVÁN. A FTC mielőtt professzionál lett: FTC nev alatt volt ismeretes, április 30-án teljes összeállításában Léván játéka. A LÉVÁN és ESE vezetőszégeik közösen sikerült a magyarországi bajnok csapatot két napra lekötni. A következő ismertették adjuk a híres csapatról. A Ferencváros 9-szer volt amatőr és 3-szor professzionista bajnok Magyarországon. Ezenkívül 11-szer végzett a második helyen. A legutolsó magyar bajnokságot minden pontvesztés nélkül nyerte, szóval 22 bajnok mérkőzésből a maximálisan megszerezhető 44 pontot érte el, amely a magyar bajnokság történetében rekordot jelentett. Gólaránya 105:18 volt. Ezen mérkőzések közben Kispesztet 50-ra, a Hungáriát 5:1-re verte, Somogyot 10:1 arányban győzte le, mivel magyar professzionista gólköröket állított fel, 5-ször nyerte a magyar kupát és az 1928—29 években a közép-európai kupát, ahol a döntőben a bécsi Rapidot 7:1 arányban győzte le. Azonkívül a világjágon Urgual válogatot csapatát 1929-ben Montevideóban (Dél-Amerika) 3:2 arányban verte meg. Budapesten a következő nagyobb eredményeket érte el idegen bajnokságok ellen: Az angol kupa győztes Blackburn Rovers 6:1, Slavia Prága 3:1, Vienna Bécs 2:0, Fall Rivers amerikai bajnok csapatot Newyorkból 6:1, London Bolton Wanderers 4:1. Ezenkívül a külföldi dícsőségek szereplésének nagyszámával egész újságunkban lehetne megemlíteni, mint a magyar sport diadalát. — Játékosai közül Háda 6, Takács 1, 5, Korányi 8, Laky 7, Sárosy 10, Lázár 10, Tancos 6, Takács 11, 26, Turay 18, Toldi 9, Kohut 12, Pap 2, Bukový 15, Hungary 5 voltak válogatot játékosok. Nyugodtan lehet állítani, hogy bármely játékosát a csapatnak bármikor be lehet a válogatott csapatba állítani. Takács 1. a legerősebb magyar játékos, 33 éves, a csapat kapitánya, Korányi a leggyorsabb védőjátékos Közép-európaiában, Lyka, Sárosy Lázár állandó fedezetosa a magyar válogatottnak, 20—20 évesek. Sárosy elsimerten a legjobb európai középpedezet. Takács 1. a magyar gólköröket, aki a múlt évben 105 gól közül bajnokságban is 42-t egymaga szerzett. Kohutnak vannak a legerősebb lövései, amelyek, mint a bomba, úgy sütvénnek.

Ma délután tartja saison nyitó mérkőzését LTE csapata a Nyitrai Atlétilikai Club ellen. A nyitrai csapat a múlt évben nagyon megerősödött és zsuppa bajnokságban előkelő helyezést tudott magának biztosítani. LTE csapata még tréningjeinek kezdetén van, ez lesz az első komolyabb létkapus játéka, így összeállítását még bizonytalan, annál is inkább, mert a vezetőség minden bizonyly egyes posztokon a mérkőzés folyamán több

játékost fog kipróbálni, hogy összehasonlítsát tessen, hogy a KFC elleni jövő heti mérkőzésre milyen összeállítású csapatot küldjön a pályára. A legutóbb posztban a régi bevált játékosok fognak játszani, azonban a bal hátvéd és a csatársor egyenlő helyen új játékosokkal fognak kísérletezni. Blumentel Rózi, az LTE volt játékos S. K. Bratislava színeiben, tagja volt az országos csapat bajnokságot nyert asztali tennisz együttesnek. Földink, mint a LTE neveltje, idegenben is kiválóan állotta meg helyét.

A Csl. Magyar Testnevelő Szövetség elnöksége évi rendes közgyűlést, Pozsonyban, március 26-án, míg a tavaszi országos igazgató tanács ülését március 25-én fogja megtartani a Duna u. 80. szám alatt a MLSz. nagyertermén, amely közgyűlésre a taggyűlésekkel, mint rendes tagokat, míg az igazgató tanács ülésére az elnökségi és igazgató tanács tagokat tisztelettel meghívjuk.

HIRDETMÉNY

Az inségbizottság 1932. évi november 29-iki felhívása értelmében felkérem a város polgárságát, hogy a még le nem rótt inségbizottság a városi pénztárba mielőbb befizetni sziveskedjék.

Imémetlen kérem a városi öspolgarságának segítségét az inségbizottság sikeres lebonyolítása érdekében.

Léva, 1933. március hó 9-én.

ANTAL városbíró, az inségbizottság elnöke

Árverési hirdetés.

AGOV község, železovcei járás választási joga, szóbeli nyilvános árverés utján hat évi időtartamra, 1933. évi március hó 26-án, délután 3 órakor, a községi bírő házában haszonbérbe adatik.

Az árverési feltételek a községi bírónál, valamint a málaši körjegyzői hivatalban megtekinthető. Kikiáltási ár és bánatpénz 300 kft. A vadászterület kiterjedése kb. 670 kat. hold. Agov, 1933. március 3.

Községi tanács.

Kiadó különálló ház, 2 szoba, konyha, előszoba és kert április 1-től Ujtelep II. utca 20. 382

Üzlethelyiség és lakás kiadó Kálnai u. 26. 385

Gyökerez szőlőjtványok, csemege és borfajok, gyümölcsfák kaphatók MILE KÁROLY Levice, Ujtelep Csapás út 1. 386

Eladó egy ház a Koháry-utcában. Bővebbet Vágóhid u. 4. sz. alatt. 387

Barsi utca 1. számú ház azonnalra bérbeadó. - Érdeklődni lehet REITMANN UTÓDA cégnél Fötér. 388

Saját termései boraimat nagyobb mennyiségben eladom. Sebestyén-utca 4. sz. 389

Takacs Mihály szobafestő mester, lakásom és műhelyem áthelyeztem Kálnai-u. 40, az új betegsegélyző-épülettel szembe. 390

Eladó szántóföld. Érdeklődni lehet Deák Ferenc utca 19. szám alatt. 392

Bútorozott szoba házi-közzel kiadó. Ugyanott kézihimzést elfogadok. Cím (volt) Dobrovitzkyné. 393

Szoba-konyha kiadó apr. 1-ére Kollár-ut 28. 394

Laczkóné női ruhát tisztít 6 és 10 Ké. Férfi-öltönyt 10 és 15 Ké. Szegényház-sor 1. sz. 395

Modern két szobás lakás pincével azonnal kiadó. VI. u. 34. 396

Szoba konyha kiadó Majorajra 7. utca 4. 398

Gelber; „Mángorló-utca 20” - Nem minden az ár, a minőség dik-tál! Tökéletes munkát ki csinál? Gelber! ki a tökéletesség fokán áll. 399

Ügyes tanulóleány felvétetik azonnal NAGY IRÉN női divat-szalonzójában Kúrti-ház. 400

Házilag savanyított vágmelléki káposzta kilogramja 1 koronáért kapható, ugyazintén korai ültetni való borsók FISCHERNÉL, Mángorló-utca. 402

Egy keltőgép, rézagy, antik fiókos-szekrény eladó Kálnai u. 29. 403

Egy szobás ház kerttel kiadó apr. 1-től IX. u. 9. sz. Érdeklődni Koháry u. kis trafikban. 404

Szoba, konyha, speiz kiadó. Dobai-u. 15. 406

Bérbeadó Boleman házbán (Deák Ferenc u. 2. sz.) 4 szobás lakás és Kákában 3 holdas szőlőterület a rajta levő 4 szobás villával és melléképítményekkel. Felvilágosítást ad dr. KMOŠKÓ BELA ügyvéd, Léván. 409

Gramofon (koffer)-os lemezekkel eladó Munkás-utca 12. 410

Perzsa szőnyeg, gobelin, festmények, fotel, rádió olesón, komplett ebédő 2500 koronáért eladó. Cím a kiadóban. 411

Takarmány gombos és lucerna eladó. KULCSÁR Nagyod. 412

Eladó szoba konyhából álló ház Orban u. 2. 414

Inteligens leány állást keres magányos asszonyhoz, vagy kisebb gyermekek mellé, beszél 4 nyelven és több évi bizonyítványokkal rendelkezik. Cím a kiadóban. 415

Egyedülálló házbán 2 szobás lakást keresek, lehetőleg Ujtelep 2-3 utcában. Cím a kiadóban.

BÚTOR

GYÁRI LERAKAT

AGÁRDY-nál Levice, Szepessy u. 10.

Háló, ebédők, úriszobák, konyhák, iroda berendezések, hajlított bútorok és LAKÁSBERENDEZÉS ●

Építőtelkek

az Ujmajor és az épülő do hány beváltó mellett fekvő, Schoeller és Társa cég tulajdonát képező területen

eladók

Felvilágosítást ad:

Dr. Simék István
ügyvéd, LEVICE

ZVUKOVÉ KINO ORIENT HANGOS MOZI

Vasárnap, március 12-én d. u. 2 és 4 órákor SZENZÁCIÓS NÉPELŐADÁS!

Száműzött hercegek

Nagy történelmi dráma 10 felv. Helyárak: 1.20, 2.50, 3.40 és 4 Ké

Vasárnap, március 12-én 3/46 és 3/49 órákor Világattrakció. A Remarque testvér filmje megy utójára!

AZ UT VÉGE (A MÁSIK OLDAL)

A leghatalmasabb hangos német háborús dráma. Fősz.: C. Veidt és Th. Loos. - 6.50, 5.40, 4.20, 3 és 2.20 helyárak mellett.

14-én és 15-én újdonság! A monumentális nagy kiállítású hangos film!

A reichstadi herceg

Helyárak: 1.20, 2.50, 3.50 és 4 Ké

16-tól 19-ig a legborzalmasabb német hangos büntügyi dráma. Rendező F. Lang (GYILKOS JÁR KÖZÖTTÜNK)

M

(A DÜSSELDORFI RÉM)

ZVUKOVÉ KINO APOLLÓ HANGOS MOZI

Vasárnap délután, márc. 12-én 2 és 4 órákor NAGY NÉPELŐADÁS! Szenzációs hangos filmdráma!

AZ ÁRULÓ NYOM

Főszerepekben: George O' Brien és Farrel Mc. Donnal. Helyárak: 1.20, 2.50, 3.50 és 4.— Ké.

Vasárnap este, márc. 12-én 6 és 3/9 órákor Utolsó nap! A legújabb Bolváry rendezésű, nagyszerű filmpopertt. STOLZ zenéjével.

FÉRJFOGÁS

Főszerepben: Gusztáv Fröhlich

KÖNYÖRÜLJÜNK AZ ÁRVÁKON!

Március 13-án hétfőn d. u. 4 órákor VIG GYERMEKELŐADÁS

Este fél 9 órákor OLCSÓ helyárak mellett S L Á G E R F I L M !

AZ Ő

LEGNAGYOBB BÁNATA

Dráma 7 felvonásban. - Főszerepben: BILLIE DOWE
Az esti előadásra a jegyek elővételben Nyitrai és Társánál és este a pénztárnál fél 8 órától.

Kedden és szerdán 3/49 órákor rendkívüli népelőadások! Legújabb hangos filmje PAT és PATACHON-nak

DURRANÁS! ESÉS!

Helyárak: 1.20, 2.50, 3.40, 4 Ké
Csütörtökön d. u. 5 órai kezdettel GYERMEK ELŐADÁS!

Csütörtörtől vasárnapig. Március 16-, 17-, 18- és 19-én legújabb megjelentés. Német filmpopertt. A bájos SCHNEIDER MAGDA főszereplésével.

VÁGY: 202

Adómentes ház eladó: áll szoba, konyha, speiz és zárt folyosóból. Kosztolányi, Mángorló-köz

HALLÓ! FIGYELEM! HALLÓ!

Van szerencsém Léva város és vidéke n. é. közönségének figyelmét felhívni, hogy a tavasz beállta előtt tisztítandó ruhákat elküldeni sziveskedjenek,

hogy időt nyerjek annak jó és kifogástalan elkészítésére. Kiváltás nem kötelező, csak ha arra szükség lesz. — Elsőrendű tükörényű gallérok készülnek.

B. pártfogásukat kérve, teljes tisztelettel:

BELLA ANTAL ruhatisztító LÉVA

BÚTOR**LERAKAT**KOVÁCS
ISTVÁN

LEVICE, Szepessy utca

Tekintse megkirakatunkban
árainkat**STEINER TESTVÉREK**

órás és ékszerészek

LEVICE Bafa mellett

Női divatértésítés!

Tisztelettel értesitem a hölgyeket, hogy Bécsben és Budapesten voltam hosszabb ideig a tavaszi és nyári divatáttekintés végett. Visszaérkezve a munkát újból megkezdtem. A t. hölgyeimet

a legdivatosabb
és legizlésebb

dolgokkal tudom kiszolgálni.

Egyben szíves tudomására adom, hogy a mai viszonyokra való tekintettel, az áraimat leszállítottam. — A hölgyek szíves pártfogását kerem továbbra is

VARANNAY MARGIT**Értesítés**

Nagy választéku érc és
fakoporsó raktáramat

**temetkezési •
vállalattal •**

bővítettem ki.

De azért ezentul koporsók külön is bevásárolhatók jutányos árban! - Ravatal asztal, rav. terítő, gyertyatartók, ajtódrapériák, üveges gyászkocsi, lámpákkal

összesen 100 Kč

Egyszerű 2 méter. fakoporsó **100 Kč**
Gyászkocsit és ravatalt vidékre is kiadom

Kérem a közönség pártfogását, tisztelettel:

AGÁRDY ZSIGMOND

asztalos, temetkezési vállalata
LEVICE, Szepessy utca 10.

SZÉN!

Telefon: 102.

Telefon: 102.

Ajánlok a legolcsóbb napi áron a legpontosabb és legszolidabb kiszolgálás mellett: la felsősziléziai „Hindenburg” kocszot, la porosz szalon szenet és la aprított tüzfát valamint „Retorta” vasalloszenet házhoz szállítva kicsinyben és nagyban. Városi megrendelőhely: DOBROVITZKY trafik.

Kiváló tisztelettel

Eckstein Ferencz

fatelepe LEVICE.

Tisztelettel hozom a m. t. hölgyközönség tudomására, hogy egy hónapos bécsi

tanulmányutamról elhoztam a legújabb
BÉCSI és PÁRISI fűző modelleket.

Készséggel állok b. rendelkezésükre, tisztelettel:

KAISER SÁNDORNÉ
fűző szalon**Az én legnagyobb örömem.**

Csak neki köszönhetem
a szép kelengyét.

Kérjen prospektust.

Előnyös fizetési feltételek!

Sokat takarít meg,

ha a kerékpárt most az idény előtt adja javításba, szakszerű javító- és zománczó műhelyembe!

GRAMAFONOK
és lemezek
legújabb slágerek

Vadászfégyverek
és
vadászati cikkek

NAGY VÁLASZTÉKBAN!**BAROSKA J. Levice**

Telefon 130

mechanikus, puskaműves

Kálnai u. 3

RADIO

Legkellemesebb és legolcsóbb szórakozást csak a

nyujthat. Kevés pénzért —
SOK ÖRÖM!

Előnyös részletfizetési feltételek!!
A villamos hálózati rádiókészülékeké a jövő, amelyek pár perc alatt bárhol bekapcsolhatók. Vételkötelezettség nélkül bemutatjuk. Tekintse meg raktárunkat

**TUNGSRAM
STANDARD
TELEFUNKEN
PHILIPS****RADIO**

készülékekben, minden igénynek megfelelő kivitelben. — Villamos vasalók, termoforok, főzőedények és forralók. Villamos zseblámpák és elemek. — 150—220 voltos izzólámpák. — Korcsolyák, rödlík, skis s egyéb sport és tényképzési cikkek. — Gramofonok.

RADIO CENTRAL - KERN TESTVÉREK

áruházában Léván.

Telefon szám: 14.

Alapított 1881.

Legrégibb szakület! Legnagyobb tapasztalat!